

MALTA

TRIBUNAL GĦAL TALBIET ŻĠĦAR

ĠUDIKATUR DR.

VINCENT GALEA

Seduta tat-28 ta' Novembru, 2014

Talba Numru. 499/2013

Jessica D'Alfonso K.I. 0441489(M)

vs.

Anthony D'Alfonso K.I. 633554 (M)
u b'digriet tat-Tribunal datat 27 ta' Novembru 2013
ġiet kjamata in kawża Jane D'Alfonso

It-Tribunal

Preliminari

Ra l-**Avviż tat-talba** fl-ismijiet premissi, ipprezentat fis-6 ta' Settembru 2013, li permezz tiegħu,

dan it-Tribunal qiegħed jiġi mitlub jikkundanna lill-konvenut iħallas lill-attriċi s-somma globali ta' elf u tletin euro u sebgħa u għoxrin ċenteżmu

Kopja Informali ta' Sentenza

(€1030.27), rappreżentanti din is-somma, kwantu għas-somma ta' €135.10 bħala bonus statwarju għall-perjodu ta' impjieg bejn l-1 ta' Lulju 2011 u l-31 ta' Diċembru 2011, kwantu għas-somma ta' €121.16 bħala *weekly allowance* għall-perjodu ta' impjieg bejn l-1 ta' Ottubru 2011 u l-31 ta' Marzu 2012, kwantu għas-somma ta' €135.10 bħala bonus statwarju għall-perjodu ta' impjieg bejn l-1 ta' Jannar 2012 u t-30 ta' Ġunju 2012, kwantu għas-somma ta' €97.86 bħala *weekly allowance* għall-perjodu ta' impjieg bejn l-1 ta' April 2012 u l-25 ta' Awwissu 2012, kwantu għas-somma ta' €499.61 bħala *vacation leave* bejn il-perjodu ta' impjieg bejn l-1 ta' Jannar 2012 u l-25 ta' Awwissu 2012, u kwantu għas-somma ta' €41.44 bħala bonus statwarju għall-perjodu ta' impjieg bejn l-1 ta' Lulju 2012 u l-25 ta' Awwissu 2012, dovuti lill-attriċi kif fuq spjegat.

Bl-ispejjeż kollha u bl-imgħax fuq l-ammont dovut mid-data illi tali ammont sar hekk dovut sad-data tal-pagament effettiv, kontra l-konvenut illi jinsab minn issa ingunt għas-subizzjoni.

Ra li l-konvenut debitament notifikat ippreżenta r-**risposta** tiegħu fit-22 ta' Ottubru 2013, fejn huwa jesponi bir-rispett:

- 1) Preliminarjament, il-ġudizzju mhuwiex integru stante illi l-intimat hu mizzewweġ lil Jane D'Alfonso;
- 2) Il-preskrizzjoni tal-azzjoni attriċi bit-trepass ta' sena ai termini tal-Artikolu 2147 (c) tal-Kodiċi Ċivili.
- 3) In sussidju u mingħajr ebda preġudizzji, fil-mertu t-talba odjerna hija infondata fil-fatt u fid-dritt u għandha tiġi miċħuda bl-ispejjeż kontra r-rikorrenti billi l-esponent ma għandu jagħti xejn lill-istess rikorrenti.

Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjeż

Ra illi l-konvenut permezz ta' rikors ippreżentat fil-31 t'Ottubru 2013, talab illi tiġi kkjamata in kawża martu Jane d'Alfonso li magħha huwa għaddej minn proċeduri ta' separazzjoni personali u dana stante illi l-involvement tiegħu u ta' martu fin-negozju kien identiku għal ta' xulxin. Ra illi permezz ta' digriet datat 27 ta' Novembru 2013, it-Tribunal laqa' t-talba sabiex tiġi kkjamata in kawża Jane d'Alfonso.

Ra illi l-kjamata in kawża pprezentat ir-risposta tagħha fl-20 ta' Frar 2014, fejn dina eċċepiet:

Filwaqt li l-istanti taqbel u tikkonferma illi l-ammont reklamat mill-attriċi huwa dovut, huwa biss il-konvenut waħdu illi għandu jiġi kkundannat iħallas dan l-ammont u dan għas-segwent i raġunijiet:

1. Fl-ewwel lok, minkejja l-fatt illi n-negozju in kwistjoni huwa appartjenti għall-komunjoni tal-akkwisti ta' bejnha u bejn il-konvenut Anthony d'Alfonso, dan kien sa minn dejjem ġestit mill-konvenut waħdu u kien biss hu illi kien inkarigat iħallas l-ammont reklamat mill-attriċi; għaldaqstant l-istanti m'hijiex il-legittimu kontradittur;
2. Fit-tieni lok, il-komunjoni ta' bejn il-partijiet ma tista' qatt tbat i id-dejn reklamat mill-attriċi, u dan ai termini tal-artikolu 1327 tal-Kapitoli 16 tal-Liġijiet ta' Malta;
3. Għaldaqstant u fit-tielet lok, l-istanti tissottometti bir-rispett illi filwaqt illi hija għandha tinħeles mill-osservanza tal-ġudizzju, it-talba attriċi għandha tintlaqa' biss kontra il-konvenut – illi fl-isfond ta' dak li jingħad hawn fuq, għandu wkoll ibati l-ispejjeż kollha ta' dawn il-proċeduri.

Salv eċċezzjonijiet ulterjuri permessi mil-Liġi.

Ra d-dokumenti kollha esebiti;

Sema' x-xhieda prodotti mill-partijiet.

Sema' t-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet limitatament dwar il-kwistjoni tal-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni li qed tiġi sollevata mill-konvenut.

Ra l-verbal tal-20 ta' Ġunju 2014 fejn il-kawża ġiet differita għas-seduta odjerna sabiex tingħata s-sentenza preliminari dwar il-preskrizzjoni.

Fatti

It-Tribunal għandu quddiemu kawża għall-ħlas ta' somom relatati mal-impjeg tal-attriċi fil-ħanut ġestit ċertament minn missierha l-konvenut Anthony d'Alfonso u possibilment ġestit ukoll mill-kjamata in kawża Jane d'Alfonso. Illi ċertament, nonostante l-kwistjoni ta' min kien jiġġestixxi l-ħanut u allura min hu l-leġittimu kontradittur, hemm qbil li n-negozju jinkombi l-komunjoni tal-akkwisti sal-lum viġenti bejn il-partijiet.

Konsiderazzjonijiet

Jirriżulta għaldaqstant illi l-azzjoni hija waħda u l-allegat debitur huwa wkoll wieħed u cioe il-komunjoni tal-akkwisti tal-konjuġi d'Alfonso. F'dan l-istadju fejn il-konjuġi d'Alfonso u l-assi tagħhom għadhom m'humieq meħlulin, id-dejn jekk jiġi ppruvat jispekkja, lill-komunjoni tal-akkwisti, u m'huwiegħ il-kompitu ta' dan it-Tribunal li jiddeċiedi min mill-konjuġi għandu finalment jerfa' dan id-dejn. Dak jiġi deċiż minn Qorti Superjuri li tiddeċiedi l-qasma tal-assi bejn il-konjuġi dejjem sakemm ma jaslux fi ftehim qabel sentenza.

Dana qiegħed jintqal mingħajr preġudizzju għall-kwistjoni ta' min hu l-leġittimu kontradittur f'din il-kawża u cioe jekk wara eżami tal-provi jirriżultax illi l-mara kellha sehem fil-ġestjoni tan-negozju, u kienx hemm il-ħtieġa li hija tiġi effettivament imdaħħla fil-kawża u konsegwentement tbatu wkoll l-ispejjeż tagħha. Dik hija kwistjoni li t-Tribunal għandu jiddeċiedi fi stadju ulterjuri.

Il-fatt li d-debitur fil-kawża odjerna huwa l-komunjoni tal-akkwisti qiegħed jiġi enfasizzat mit-Tribunal stante illi fiżikament it-Tribunal għandu quddiem żewġ persuni distinti li dwar il-preskrizzjoni m'humieq jaqblu. Il-konvenut isostni li l-azzjoni hija preskritta. Il-kjamata in kawża ssostni li l-ammont mitlub mill-attriċi huwa dovut.

Hija fehma tat-Tribunal li fil-każ in eżami, fejn il-kjamata in kawża, li qiegħda f'din il-kawża debitament tirrappreżenta lid-debitur u cioe lill-komunjoni tal-akkwisti tal-konjuġi d'Alfonso, (fuq talba tal-konvenut - rappreżentant l-ieħor tal-istess debitur) qiegħda inekwivokament tirrikonoxxi d-debitur, l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni ma tistax tirnexxi. Ir-rikonoxximent tad-debitur huwa intrinsikament irrikonċiljabbli mal-preskrizzjoni.

It-Tribunal ikkunsidra wkoll, fid-dawl tax-xhieda ta' Jane d'Alfonso li ma kinitx taf kemm hu l-ammont pretiż minn bintha l-attriċi, illi "*d-debitur li jammetti li għandu jagħti lill-attur, imma ma jirrikonoxxi bħala eżatta s-somma pretiża, jiġi li jirrinunzja għall-preskrizzjoni*". Dan intqal fis-sentenza Gialanze vs. Rizzo deċiża mill-Onorabbli Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fid-29 ta' Jannar, 1998, kif iċċitata fis-sentenza

Patrick Staines noe. vs. Falzon Charles et. noe. (Citazzjoni Numru. 1316/1993TM) deciża mill-Onorabli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-3 t'Ottubru 2002.

Inoltre huwa risaput u dejjem ritenut mill-ġurisprudenza tagħna illi stante n-natura tal-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni, fejn dejjem hemm involuta l-kuxjenza ta' min iqajjimha, din l-eċċezzjoni għandha tingħata interpretazzjoni restrittiva u kwalunkwe dubju għandu jmur kontra l-eċċipjent. Kif intqal fid-deċiżjoni mogħtija mill-Onorabli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, fit-30 ta' Ottubru, 2003, kawża fl-ismijiet STENCIL PAVE (MALTA) LIMITED vs. Kunsill Lokali Naxxar (Citazzjoni Numru: 1656/2001JRM)

“Illi l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni trid tingħata tifsira restrittiva, u għalhekk jekk ikun jeżisti xi dubju ... tali dubju għandu jmur kontra l-eċċipjent...

Illi bilkemm għandu għalfejn jingħad li l-preskrizzjoni (speċjalment dik tax-xorta li toqtol il-proċess) hija istitut li, min-natura tiegħu, irid jitqies fil-limiti stretti li tapplika għalih il-liġi u jiffisser dejjem b'mod li ma jgħibx fix-xejn il-għan li għandu jsir ħaqq fuq is-sustanza tal-kwestjoni. Din ukoll hija ċirkostanza li din il-Qorti temmen fiha bil-qawwa kollha u qisitha sewwa biex waslet għall-fehmiet tagħha fuq il-fatti li tressqu quddiemha f'dan il-każ.”

It-Tribunal jaqbel ma' dan l-insenjament u jagħmel tiegħu ukoll il-fehma tal-Onorabli Prim'Awla kif hawn fuq iċċitata.

Deċide

Għar-raġunijiet suesposti, it-Tribunal qiegħed jiċċad l-eċċezzjoni sollevata mill-konvenut illi l-azzjoni hija preskritta bid-dekors ta' sena ai termini tal-Artikolu 2147(c), tal-Kodiċi Ċivili u jordna l-prosegwiment tal-kawża.

B'riżerva dwar l-ispejjeż mal-ġudizzju finali.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----